

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

R. P. Ioannis Azorii Lorcitani, Societatis Iesv Presbyteri Theologi, Institvtiones Morales

In Qvibus Vnivers[a]e Qvaestiones ad Conscientiam recte aut prauè
factorum pertinentes, breuiter tractantur

Azor, Juan

Coloniae Agrippinae, 1602

33. De Orationis vi & efficacia.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14077

Denique in hac quaestione dicendum existimo, quod dicit Couarr. in cap. alma mater, de sententia, excommunicatum. in 6. q. 1. §. 5. a. 8. preces horarias, & orationem Dominicam, si nomine totius, hoc est, instituto eius, ab aliquo ministro recitentur, fructuosiores esse, quam si priuatim ab aliquo nomine suo tantum recitentur.

Cap. XXXIII.

De Orationis vi, & efficacia.

Primò queritur, Quot, & qui sint Orationis effectus? Orationis vis tanta est, ut neque vllum huius vitæ malū extet tam grande, quod Orationis virtute profligari, & auerti non possit: neque vllum rursus tam illustre bonum, quod eius ope, & præsidio à Dei bonitate impetrare, & assequi non possimus, iuxta Christi Domini promissa, Ioan. 15. *Quodcumque uolueritis, petetis, & fiet uobis.* Item, *Amen dico uobis si quid petieritis Patrem in nomine meo, dabit uobis.*

In primis, Oratio ualeat ad noxas animi sanandas. Mat. 18. *Serue nequam, omne debitum dimisi tibi, quantum rogasti me: nunc ergo oportuit, & te miseri conserui tui, sicut & ego tui misertus sum.* Est hic sermo de noxarum debito tamquam in symbolo adumbrato in debito pecuniarum. Dæmones quoque fugat, ac pellit. Luca. 8. & Mat. 17. *Hoc genus dæmoniorum non eicitur, nisi in ieiunio, & oratione.* Languores corporis curat, Iaco. 5. *Infirmatur quis in uobis? Inducat presbyteros Ecclesie, & orent super eum: & oratio fidei saluabit infirmum.* Fluxam, & caducam hanc vitam prorogat. Hæc. 38. *Clamauit ad Dominum Ezechias, & dixit: Obsecro Domine, &c. Et responsum accepit à Domino: Audiu orationem tuam, & uidi lacrymas tuas. Ecce ego adijciam super dies tuos quindecim annos, Pacem, & tranquillitatem cõciliat. 1. ad Tim. 2. Obsecro primum omnium fieri orationes pro omnibus hominibus, ut quietam, & tranquillam vitam agamus. Liberat nos ab hostibus, & inimicis, Baruch. 4. *Clamate ad Dominum, & liberabit uos de manu Principum iniquorum.* Hæc. 38. *Audiu orationem tuam, de manu regis Assyriorum eruam te, & ciuitatem istam, & protegam eam.* Victoriâ impetrat, Exo. 17. *Cum Moses leuaret manus, uincbat Israel, & de hoc effectu multa exempla in libris Machabæorum habemus.* Animi tristitiam, luctum, & ægritudinem sedat, Iaco. 5. *Tristatur aliquis uestrum, & c.* *A quo animo est? psallat. Terræ uerberat, & cæli pluuiam obtinet.* Iacobi 5. *Elias, homo erat similis nobis passibilis: & oratione orauit, ut non plueret super terram, & non pluit annos sex, & menses tres. Et rursus orauit, & cælum dedit pluuiam, & terra dedit fructum suum.* Parit sapientiam, & intellectum. Iacobi 3. *Si quis uestrum indiget sapientia, postulet à Deo, qui dat omnibus assuetat: & 3. Reg. 3. Postulasti tibi sapientiam ad discernendum iudicium: Ecce feci tibi secundum sermones tuos, & dedi tibi eor sapiens, & intelligens.* Sterili utero fecunditatem impertit. Genes. 25. *De precatus est Isaac Dominum pro uxore sua, eo quod esset sterilis: qui audiuit eum, & dedit conceptum Rebecæ.* 1. Reg. 1. Anna Elcanæ uxor Samuelem, & alios liberos à Deo precibus impetrauit. Eruit à probro, ignominia, & morte, ut patet Dan. 13. de Susanna, & Tob. 3. de Sara*

3. Reg. 17.

Raguelis filia. Iratū Deum placat, Exodi 32. *Et placatus est Dominus, ne faceret malum, quod locutus fuerat aduersus populum suum.* Cælum, & Paradisum aperit. Luc. 3. *Iesu baptizato, & orante, apertum est cælum.* Et Luc. 23. ait bonus latro: *Domine memento mei, cum ueneris in regnum tuum.* Et dixit illi Iesus: *Hodie mecum eris in Paradiso.* Deniq; nihil est tam arduum, nihil tam difficile, quod oratione impetrari non possit. Est enim Christi uerbum Matth. 21. *Quæcumque petieritis in oratione credentes, accipietis.*

Secundò queritur, Ad quot, & quos generatim reuocari queant omnes Orationis effectus? Respondeo, ad tres: per Orationem enim iustus gratia, & charitate diuina præditus, pleniorum, & uberiorum gratiam, & cælestem gloriam promeretur. Habet item vim satisfaciendi pro peccatis, hoc est, expiandi, & soluendi pœnas culpæ debitas. Tertio habet vim impetrandi omne bonum: Ac proinde Theologi communi consensu docent, orationem iusti esse meritariam, satisfactoriam, & impetratoriam, ut illi loquuntur. Non omnis oratio, quæ vim habet impetrandi, habet vim merendi, & satisfaciendi: nam beati spiritus, qui cum Christo Domino in cælo uiuunt, multa causa nostra impetrant; qui tamen nullum meritum colligunt, nec vllum proprium debitum exoluunt. In iusti item, & peccatoris precibus sæpe impetrantes uotorum suorum compotes euadunt; qui tamen, quod charitate sint destituti, neque merentur quicquam, neque satisfaciunt proprie. Oratio itidem vim habet merendi, & satisfaciendi, nec tamen semper impetrat, quod petitur, eo quod non omnes iusti eas habeant semper condiciones, quas oratio ad impetrandum requirit, & postulat.

Quod uero oratio iustorum vim habeat merendi gratiam, & vitam semper, nam, inde competitur est, quia Oratio est religionis officium, & in iustis ex Dei charitate profectum. Pari ratio Oratio iusti habet vim pœnas peccatorum delendi, ac proinde satisfaciendi: nam ut optus apud Deum satisfaciendi vim habeat, sit esse, si ex charitate sit ortum, ac carnis sensibus molestum. Vtrumque autem habet iustorum Oratione. Est enim Oratio res operosa, laboriosaque: neque enim absque labore, & difficultate oramus, ut experientia docet. Si roges, an oratio peccatoris aliquos fructus habeat? Respondeo, suos quoque, & eos quidem uarios habere. In primis, est improbus non promeretur, nec satisfaciatur orando, cum sit charitatis expertus, præparat tamen seipsum ad gratiam, & ueniam peccatorum: impetrat bona temporaria, impedit eius oratio peccatum, si erat aliqui oratio imperata, vel debita: gignit bonos mores, & habitus, obilitat uitijs, ips præcipue, quæ ipsi magis aduerlantur, cuiusmodi sunt superbia, inanis gloria, ambitio, arrogancia, inuidia, ira, inuidia, & alia huiusmodi: conseruat, & retinet Angelorum cultodiam, excitat, ac mouet Sanctos cæli habitatores ad precandum pro ipso.

Tertio queritur, Quam vim habeat Oratione, quæ pro alijs funditur? Respondeo, orationem esse habendam, & eius, qui orat, & eius, pro quo oratur: hoc autem discrimen est quadripartitum. Aut enim iustus orat pro iusto, aut iustus pro iniusto,

aut iniustus pro iniusto, aut iniustus pro iusto. Huiusmodi quadripartita distinctio adiungenda est; altera tripartita, iuxta triplicem orationis effectum. Siquidem Oratio, ut diximus, vim potest habere merendi, satisfaciendi, & impetrandi. Est igitur primum quod quaeritur in hac controversia, an Oratio iusti alteri iusto prodest ad vitam aeternam promerendam, ad gratiae incrementum; iniusto vero, ad primam reconciliationis gratiam obtinendam? Sunt qui sentiant ad utrumque valere; eo quod Gregorius explicans illud Matthaei 9. Videns Iesus fidem illorum, dixit Paralytico: Confide filie, remittitur tibi peccata tua, ita scribit: *Quantum valet apud Deum fides propria apud quem valet aliena?* quibus verbis insinuat Gregorius, offerentium fide corulisse Paralytico peccatorum veniam, ac proinde primam gratiam. Et Luc. 16. dicitur: *Facite vobis amicos de mammona iniquitatis; ut cum defeceritis, recipiant vos in aeterna tabernacula.* Sed nemo in celum admittitur, nisi praeditus gratia, & charitate. Et i. lo. 5. dicitur: *quis scit fratrem suum peccare peccatum non ad mortem, petat, & dabitur ei vita, peccatum non ad mortem.* Ergo per aliorum preces, peccantibus peccatum non ad mortem, vita promittitur.

Ceterum compertum, & exploratum est, iustum suis precibus alteri iusto non mereri ex iustitia, ac lege, & dignitate operis vitam aeternam, aut gratiae incrementum; nec item iniusto peccatorum veniam, aut primam reconciliationis gratiam. Solus enim Christus hac ratione alteri gratiam, gloriam, & peccatorum remissionem, ac veniam promeruit. At vero iustus suis precibus impetrat causa alterius iusti gratiae incrementum; & causa iniusti hominis veniam peccatorum: quae impetratio Dei liberalitati innititur. Unde Paralyticus gratiam, & peccatorum remissionem non obtinuit, sine propria fide, poenitentia, & charitate: frustra namque dixisset ad illum Iesus, *Confide filie, remittuntur tibi peccata tua*, si nullam ille de Christi clementia fidem, & spem concepsisset. Impetrat igitur Oratio iusti, ut alter iniustus gratiae incrementum assequatur, quia impetrat Dei donum, quo alter iustus, vel aliquid charitatis officium praestat, vel Sacramentum suscipit, quo in illo gratia roboratur, & crescit. Impetrat item, ut iniustus a Deo poenitentiae donum accipiat, quo ille de peccatis admissis legitime dolet, ac proinde per veram cordis poenitentiam in Dei gratiam redit.

Quaeritur quoque, An iustorum preces aliorum causa fuisse, profint ad satisfaciendum pro illorum peccatis? Et quidem certum est, non prodesse, si alij sint iniusti, & peccatores: nam cum sint Dei charitate, & gratia destituti, vis orationis ad satisfaciendum impeditur. Quod ergo in quaestione vocatur, est, An oratio iusti ex iustitia, ac certa promissione, & lege Dei pro alio iusto vim habeat satisfaciendi? Sunt, qui negant, quoniam ex Scripturis non constat eiusmodi lex, ea enim sine Dei promissione non est: at quod Deus promiserit, & sese nobis obligauerit ad preces iustorum, causa improborum hominum fuisse, ac ceptas, & gratas habendas, nusquam in Scripturis legitur.

Contra alij censent preces iustorum hanc

habere vim. Nam si Petrus (exempli gratia) id totum pendit, ac soluit nomine Ioannis, quod Ioannes Paulo debebat, Paulus iure nihil amplius potest exigere a Ioanne. Primi contra respondent, non satis esse, si Petrus soluat pro Ioanne, Paulo, nisi Paulus acceptum, & gratum habere velit id, quod Petrus pro Ioanne soluit: nam cum Ioannes sit debitor, iure potest Paulus exigere; ut Ioannes per seipsum, & non per alium soluat. Mihi tamen secunda opinio videtur esse probabilior, & verior, atque benignior: quoniam iusti sunt inuicem unius corporis mystici membra, ac proinde mutuis sese officijs, studijs, & suffragijs iuuant: praesertim cum ex peccatorum condonationes, quae Indulgentiae vocantur, non solum liberali Dei benignitate, sed etiam iustitiae lege poenas expient, & eluant.

Quintò quaeritur, Quidnam prodesse iniusto, quidvis impetrare queat causa ipsius oratio iusti? Ex Scripturis liquet; Deum quinque ciuitatibus propter decem iustos, si tot forte in his comperti fuissent, parcere voluisse. Item Pauli precibus ducentas, & septuaginta animas esse a naufragio liberatas. Unius etiam Moysis oratione toti Israel peccanti Deus pepercisse memoratur; precibus itidem Abrahæ Deus vniuersam Abimelechi familiam a sterilitatis vinculo absoluit; & alia multa ob suorum amicorum preces iniustus praestitit. Quod si qui iusti pro iniustis precantes non audiuntur, causa est, vel iniustorum indignitas, aut aliquid aliud impedimentum occultum. Quicquid autem iustorum oratio a Deo iniustis hominibus impetrat, id totum illius benignitate, & misericordia potius nititur, quam vlla iustitiae lege. Solent autem impetrari non modo temporalia bona, ut sunt opes, honores, dignitates, liberi, læti, & prosperi euentus, & alia id genus; verum etiam spiritualia; nimirum boni cordis motus, impulsus, pia inspirationes, praesidia contra Daemonum insultus, & insidias: quæ omnia Deus munificentia sua, gratis, ac liberaliter largitur, & praestat.

Sextò quaeritur, Quid valeat oratio, quæ iniustus fundit pro iusto, vel pro iniusto, Distingueri oportet, nam vel iniustus orat pro iusto vel pro iniusto, nomine Ecclesiae, tãq̃ minister ipsius orationes fundens ab ipsa Ecclesia institutas; & sic oratio illius efficax esse potest, quoniam non suo, sed Ecclesiae nomine precatur, & ipsa Ecclesia per suum publicum ministrum orat, & Deus Ecclesiae per suum ministrum, quauis iniustum orantis, preceationem audit. Tales sunt orationes, quas in Missa Sacerdos fundit. Aut iniustus orat pro iniusto, vel pro iusto priuatim suo nomine: & precatio illius parum plerumq̃ valet, ut quæ sit opus mortui hominis, hoc est, vita charitatis, & gratiae destituti.

Septimò quaeritur, An vis, & efficacia orationis eò minor sit, quò se ad plures fundit? Sunt, qui censeant, orationem pro pluribus oblatam æquè singulis prodesse, ac si pro vno tantummodo fundetur. Id probant, quia Oratio inter bona spiritualia habetur; spiritus autem, cum partis sit expers, cuiusque datur, totus datur. Deinde,

Oratio

Gen. 18.

Act. 27.
Exod. 32.

Oratio eo serè modo ad illos se habet, pro quibus offertur, quo lux ad eos, qui illuminantur, & quo vox, ad eos, ad quos perfertur: Sed vox, & lux integra ad singulos peruenit, etiam si plures sint, qui illuminantur, & plures, qui vocem auscultant. Denique, in cap. Non mediocriter, de consec. dist. 5. ex Hieronymo refertur nihil minus accipi, dum Psalmus pro multis recitatur, quam dum pro singulis decantatur. Porro alij fatentur quidem, Orationem, quod ad vim merendi, & satisfaciendi spectat, finitum effectum habere, sed quod pertinet ad vim impetrandi, infiniti effectus esse, eo quod meritum hominis, & satisfactio ex orantis studio, & affectu perpèduntur, impetratio verò ex Dei liberalitate, & munificètia existit, ac pendet.

Cæterum verior est eorum sententià, qui oppositum tradunt, eò quod Oratio, si quidem eius pondus, & orantis affectus, & voluntas spectetur, finiti est fructus, & pretij, ergo fructus eius, dum in plures diuiditur, sit minor in singulis: & hoc locum habet in quolibet orationis effectu, siue demerito, siue de satisfactioe, siue de impetratioe sit sermo: quoniam generatim omnis effectus orationis ex parte eius, qui orat, finitus est, ut ipsius ponderi, & dignitati, & orantis studio, & affectui respondet. Est enim oratio hominis officium: at opus humanum certis finibus, ac terminis continetur inclusum. Ecclesià item pro priuatis hominibus speciatim, pro rebus quoque peculiaribus nominatim subinde orat; cum tamen semper esset orandum pro omnibus, si tantum prodesset oratio singulis, dum pro multis offertur; quantum si pro vno solo funderetur. Et hæc est communis sententià Theologorum, & Canonici iuris inter preter, ut testatur Conaruias in cap. Alma mater. p. 1. §. 5. num. 9. vbi citat S. Thomam, Scotum, Adrianum, Caietanum, Sotum, Medinam, Innocentium, Ioannem Andream, Abbatem, Imolam, Turrecrematam, & Nauarum.

Nec primæ sententiæ argumenta quicquã contra nos efficiunt. Ad primum enim respondemus, magnum esse discrimen inter spiritum, & spiritale bonum: nam spiritus partes non habet, ac proinde sectionem nullam patitur; at bonum spiritale, saltem quod ad eius effectum attinet, diuisionem admittit. Ad secundum: Lux, & vox natura sua æqualiter participat à pluribus: at Oratio, vim & efficaciam habet, & ex affectu orantis, & ex voluntate Dei orationes nostras gratas habentis. Orantis autem effectus certæ est, & finitæ virtutis, & Deus item liberè, ut vult, orationem acceptam habet. Ad tertium: Hieronymus solum loquitur de merito, quod oratio cuiuslibet habet: mens ergo eius est, non minus mereri nos, cum pro pluribus orationem fundimus, quam si pro vno tantum eam funderemus. Deinde respondet, Orationis impetrationem, ut sola Dei liberalitate, & munificètia nititur, non esse minorem, si oratio pro pluribus offeratur: nam æquè facile est bonum quodlibet impetrare pro centum, ac pro vno solo, si non ex ipsius orationis pondere, sed ex Dei liberalitate remeremur.

Octauo quaeritur, An orationis effectus sit triplex, ut quidam opinantur; nimirum, communis, proprius, siue principalis, & medius? Nonnulli

philosophantur, in oratione, & pro quolibet opere triplicem effectum inueniri. Nam si cuncta quodlibet pium opus primum omnium suo prodest auctori, mox omnibus totius Ecclesiæ membris, iuxta illud Psalmi: *Particeps ergo sum omnium timorū re, & custodientium mandata tua; postremò illi, in cuius gratiam suscipitur.* Sic etiam Orationis proprius, vel principalis effectus est, quo iustus gratiam, & vitam æternam meretur; qui fructus solius est orantis, nec cum alio communicatur, nec in alium transfertur. Communis verò effectus est, qui omnibus Ecclesiæ membris impertitur: Medius autem is est, quem participantij, pro quibus oratio funditur.

Cap. XXXIV.

De Orationis circumstantijs.

PRIMO quaeritur de tempore Orationis, An sit orandum omni tempore? Quæstio inde mouetur, quia Christus dixit: *Oportet semper orare, & non deficere,* & post illum Paulus: *Sine intermissione orate,* David quoque: *beneficentiam Domini in omni tempore, semper laus eius in ore meo.* His diuini testimonij olim Messaliani permoti, quos August. confutat lib. de hæresib. hæres. 57. & Epiph. hæres. 50. docuerunt semper orandum esse. At Origenes, & Glossa sic has scripturas intelligunt, ideo esse semper orandum, quatenus nunquam ab opere operando desistendum est, Dicit enim solet, semper orat, qui bene semper agit. Vnde Alexander: *Oratio, inquit, aliquando laus sumitur pro quolibet bono opere, & virtutis officio.* S. Tho. 2. 2. q. 83. a. 13. docet ideo semper orandum, quatenus nunquam est ab orationis causa cessandum. Causa autem orationis est gratia, & vitæ æternæ desiderium. Gerson: *Orandum semper, inquit, potestate, & habitu, quatenus si semper orare censetur, qui vbi semel orare cepit, nunquam ab oratione per contrariam voluntatem recedit, ita ut amplius orare cesset.* Ita Gerson intellexit eum locum. Verum nimmero Christi Domini, & Apostoli mens est, monere nos, vt crebro, ac frequenter Deum precemur, ne si longo temporis interuallo vacemus ab oratione, hostis insidijs capiamur, aut in aliud malum, & incommodum incidamus. Vfitato itaque Scripturæ more ea dicitur semper fieri, quæ sunt crebro, & statim cuiusque diei horis, etiam si intermedio tempore aliud quippiam agatur. Nã sicut Apostolus dixit semper orandum, sic etiam dixit semper gaudendum. Et tamen Salomoni ait, suo tempore ridendum, & suo tempore plangendum. Oratio itidem sine intermissione fiebat ab Ecclesià pro Petro in carcerem coniecto; & tamen verisimile est, aliquam orantibus à pretario ne vacatione suis, Anna filia Phanael (ait S. Lucas) nũquã de templo recedebat, die, ac nocte ieiunij, & obseruationibus seruens Dominos; & tamen credibile est eã extra templum dormisse, cibum sumpsisse, & cætera vitæ animalis munia obuiisse. Dices, perpetuo Dei auxilio egemus, ne labamur in mala, & vt lapsi resurgamus à malis, ergo semper est orandum. Respondeo, fat esse, si debita loca, & tempora orationis obseruentur, ita vt oremus, quando cumque se nobis orandi commoda obtulerit occasio. Debet autem esse oratio longa, vel breuis, pro varietate finis, tam diuturna, quantum expedit ad excitandum,